
Theoretische opleiding Accountancy-MKB

De theoretische opleiding tot Accountancy-MKB wordt verzorgd door meerdere hbo-scholen en door enkele particuliere opleidingsinstituten. Het theoretische deel van de opleiding omvat twee fasen: een bacheloropleiding (voltijds 4 jaar) en een postbacheloropleiding (alleen deeltijd, ca. 2 jaar). De postinitiële opleiding kun je gelijk met de driejarige praktijkopleiding van de NBA volgen.

De accountantsopleidingen zijn onlangs vernieuwd. De postinitiële opleiding tot AA is nu nog meer gericht op de in het MKB werkzame accountant als adviseur van de MKB-ondernemer.

Opleidingsoriëntaties

Sinds januari 2016 zijn er nieuwe eindtermen voor de accountantsopleidingen. De nieuwe eindtermen maken onderscheid tussen accountants die worden opgeleid voor de jaarrekeningcontrole en accountants die worden opgeleid voor andere werkzaamheden op het gebied van de accountancy.

- De oriëntatie Assurance, leidt op voor de assurance-functie in de ruimste zin van het woord, waaronder ook de (wettelijke) controle van jaarrekeningen. Voor deze oriëntatie geldt dat je ook een masteropleiding (wo of hbo) moet hebben afgerond.
- De oriëntatie Accountancy-MKB is voor accountants die adviserende werkzaamheden verrichten voor MKB-ondernemers. Deze variant is gericht op de bedrijfsvoering en daarmee samenhangende advieswerkzaamheden.

De oriëntatie Accountancy-MKB richt zich op het adviseren voor de MKB-ondernemers. Er wordt aandacht besteed aan het vakgebied audit & assurance. Deze oriëntatie is specifiek gericht op andere assurance-opdrachten, zoals beoordelingsopdrachten en bijvoorbeeld inleenverklaringen en subsidieverklaringen.

Op dit moment bieden de bekostigde hbo-instellingen alleen de oriëntatie Accountancy-MKB aan.

Als je na de hbo-bacheloropleiding voor de oriëntatie assurance wilt kiezen, kun je bij de private hbo-instelling, [HBO A&A](#) deze variant volgen. Je kunt ook doorstuderen aan de universiteit en volg je eerst een premasterprogramma. De universiteiten bieden op dit

moment alleen de oriëntatie Assurance aan. Wil je meer informatie over de oriëntatie Assurance neem dan contact op met [één van de universiteiten](#).

Opbouw van de opleiding

De opleiding tot AA bestaat uit een theoretische opleiding (twee fasen) en een driejarige praktijkopleiding. De theoretische opleiding omvat een hbo-bachelorfase en een post-bachelorfase: de postinitiële opleiding Accountancy-MKB.

De praktijkopleiding (van de NBA) kun je gelijktijdig met de postinitiële theoretische opleiding volgen. De beste aansluiting op de postinitiële fase geeft de bacheloropleiding Accountancy (hbo-BSc).

Alle accountantsopleidingen (AA en RA) kennen een brede, gemeenschappelijke theoretische basis. De (meeste) eindtermen voor deze basis zijn opgenomen in de bachelor- en de masteropleidingen in accountancy. Na de basis zijn er twee oriëntaties voor de vervolgstudie: Assurance en Accountancy. De keuze voor een van deze oriëntaties maak je in de loop van de studie, na de bachelor (hbo) of master (wo).

→ [Toelatingseisen voor de theoretische opleiding AA](#)

Praktijkopleiding

Tijdens de praktijkopleiding, die zoveel mogelijk samenloopt met het laatste deel van de theorieopleiding, moet je de verworven theoretische kennis en vaardigheden ook daadwerkelijk in de beroepspraktijk kunnen toepassen.

Evenals de theoretische opleiding kent de praktijkopleiding de oriëntaties Accountancy-MKB en Assurance (de theoretische fase wordt op universitair niveau aangeboden). De inhoud van de oriëntaties verschilt, maar ook in de praktijkopleiding is er een gemeenschappelijke basis met betrekking tot het opdoen van ervaring in assurancewerkzaamheden.

Opleiding tot AA samengevat

- Hbo-Bachelor of Science (BSc.) Accountancy opleiding* + Post-hbo AA-opleiding,

oriëntatie Accountancy-MKB + Praktijkopleiding, oriëntatie Accountancy-MKB

- Beroeps- en lidmaatschapstitel AA (zonder aantekening), oriëntatie Accountancy-MKB

* Mocht je een andere vooropleiding hebben afgerond dan kan het vervolgtraject langer zijn.

Meer informatie

→ [Hbo-Bachelor of Science \(BSc.\) Accountancy opleiding](#)

→ [Post-hbo AA-opleiding \(oriëntatie Accountancy-MKB\)](#)

Aanbod theoretische opleidingen AA en praktijkopleidingen

Er zijn dertien bekostigde en zes particuliere hbo-instellingen. Alle bekostigde en drie particuliere hogescholen bieden de hbo-Bachelor of Science (BSc.) Accountancy opleiding aan. Er zijn negen bekostigde hogescholen die de oriëntatie Accountancy-MKB aanbieden.

Theoretische opleidingen

→ [Bekostigde en particuliere aanbieders](#)

Praktijkopleidingen

→ [Praktijkopleiding MKB](#)

→ [Praktijkopleiding Assurance](#)

Rol NBA bij opleidingen geregeld in de Wet op het accountantsberoep

De opleiding tot Accountant-Administratieconsulent is geregeld in de Wet op het accountantsberoep.

De opleiding bevat:

- theoretische opleiding op hbo-niveau;
- een praktijkopleiding.

Afronding van zowel de theoretische opleiding als de praktijkopleiding geeft het recht op inschrijving in het Accountantsregister en daarmee tot het voeren van de wettelijk beschermde AA-titel.

De NBA:

1. verzorgt de praktijkopleiding en het praktijkexamen;
2. stelt van een beroepsprofiel vast; het beroepsprofiel beschrijft op hoofdlijnen de mogelijke functies en werkzaamheden die registeraccountants kunnen uitoefenen en dient als referentiekader voor de accountantsopleidingen en de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA); en
3. neemt het examen Nederlands recht en het examen gedrags- en beroepsregels af.

Sinds het in werking treden van de Wta (2006) is de NBA, en waren haar rechtsvoorgangers het NIVRA en de NOVAA, niet langer gerechtigd tot het doen van bindende uitspraken over het theoretisch deel van de accountancy opleidingen. Vragen over toelatingseisen tot de theoretische opleiding, theoretische deficiënties e.d. kunnen het beste gesteld worden aan de daarvoor geaccrediteerde en aangewezen hbo- en wo-instellingen.

Inschrijving bij de NBA

Nadat je aan alle opleidingseisen (theorie en praktijk) hebt voldaan, en een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) kunt overleggen, volgt inschrijving in het register van de NBA. Vanaf het moment van inschrijving, ben je gerechtigd tot het voeren van de wettelijk beschermde titel Accountant-Administratieconsulent (AA).

